

Pedagogiska möjligheter

Efter att ni gått äventyret kan ni med fördel knyta detta till en mer djupgående temaperiod. Äventyret går att koppla till en rad olika skolämnen, och vi ger här exempel på hur ni kan jobba vidare. En del av dessa förslag kommer från Drömmarnas Hus, men det mesta är era och andra lärares förslag från dagen på Fulltofta. Om ni vill får ni gärna skicka dokumentation på hur just ni valde att arbeta vidare pedagogiskt efter äventyret till lisa.p@drommarnashus.se

FYSIK

I historien har Karl dragit elkablar mellan hatten och elementen, för att kunna utvinna deras kraft. När Karl använder elementen på detta sätt, exploaterar dem skulle man kunna säga, töms de sakta och försvagas. Detta går att översätta till hur vi i vår värld använder oss av olja. Trots att vi vet att den kommer att ta slut, gör vi ingenting för att förändra vår förbrukning. Snarare har oljeförbrukningen ökat. Och detta trots att det finns alternativ. Vi skulle kunna använda de naturliga energikällorna på ett bättre sätt. Istället för att bara exploatera och överanvända olja skulle vi kunna använda solen, vinden och vattnet för att producera energi. Detta i kombination av en mer ansad användning av energi skulle få stor påverkan på miljön. Blir ni sugna på att arbeta med dessa frågor har Malmö stad tillsammans med Malmö högskola tagit fram ett jättebra material som heter Klimat-X. Kolla också in energimyndighetens webbsida för mer inspiration.

Det är mycket som händer på vår jord just nu som i allra högsta grad berör energifrågan. Dels i Japan där det kan vara läge att nämna kärnkraftens för- och nackdelar, och vad kärnkraft egentligen är. Dels krisen i Mellanöstern, som säkerligen berör många barn i regionen som kanske har rötter i dessa länder. Och då med tanke på oljan och hur beroende vi är av den, och i anslutning ta upp alternativa energikällor för att skapa en hoppfull bild av framtiden. För barnen kommer att växa upp och vara bärare av en förändring mot en värld som ser annorlunda ut än den vi lever i idag.

www.klimat-x.se

www.energikunskap.se/sv/LARARRUMMET/

I ämnet fysik ingår också rymden, vilket det nationella provet i årsklass 4 kommer att behandla. I anslutning till äventyret kan ni välja att lägga upp en annorlunda fysiklektion utifrån våra stjärntecken och hur de är knutna till de 4 elementen. Människan har alltid fascinerats av rymden. Kanske har vi människor gett stjärntecknen egenskaper för att vi ska kunna identifiera oss och känna att vi hör ihop med det stora okända som omger oss? Barnen i din klass kanske kan hitta nya stjärntecken och hitta på egenskaper och historier kring dessa?

Sageäventyret!

HISTORIA

Naturkrafterna eld, jord, luft och vatten fanns långt innan människan, och har använts på olika sätt i olika tider. Luften kan vara en ingång till att prata om uppfinningar som segel, väderkvarnar eller vindkraftverk. Användningen av jorden i form av jordbruket har ju verkligen också en intressant historia. Från småjordbruk, via skiftesbruk till det industriella jordbruket vi ser idag. Vattnet har människan länge använt för att transportera sig själv och varor världen över. Vattnet förenar oss mellan länderna. När det gäller eldens historia går den från åsknedslag och bevarandet av lågan till uppfinningen tändstickan. Här kan man även prata om häxbränningen och om ni går äventyret i maj kan ni knyta efterarbetet till majbålet.

KEMI

Vad består solen och jordklotet av? Var kommer jorden ifrån? Vad gör att elden brinner?

BIOLOGI

Elementen går också att översätta till den mänskliga kroppen. Vi består av kolföreningar precis som jorden, vi innehåller en massa vatten, vi andas luft, och energi (eld) håller oss i rullning. Jordens byggstenar, är också våra byggstenar. Ett bra sätt att få eleverna att förstå hur vi är en del av det stora, och hur allt levande är gjort av exakt samma saker. Det är ju spännande att tänka att det vatten jag har i min kropp kanske för längesen var droppar i Stilla havet, innan det blev ånga i ett moln och regnade ner i Vombsjön. Ännu mer spännande blir det att tänka att detta vatten är samma vatten som fanns på dinosauriernas tid. Ni kan också jobba med vattnets olika stadier och tillstånd.

När det gäller luft finns luftens kretslopp, fotosyntesen och hur vinden hjälper till att sprida fröer över jorden. På www.lektion.se finns en rad olika experiment ni kan göra för att undersöka om luft väger, hur luft kan lyfta en människa, och själva skapa lufttryck. Där finns också exempel på hur ni kan dramatisera fotosyntesen.

När det gäller jord finns en rad odlingsexperiment på naturskoleföreningens hemsida. När ni odlar kan ni titta på en växts olika slags stadier. Ni kan prata om jordens kretslopp, om förmultning, kompost och näringsämnen i jorden. På samma hemsida finns också en del förmultningsexperiment.

www.naturskola.lund.se

www.lektion.se

Sagoäventyret!

GEOGRAFI

Här är några exempel på infallsvinklar ni kan ta upp inom ämnet geografi: Olika bergslandskap, Pangea (jordens uppkomst och plattorna), jordytan, vulkaner, jordskalv, jordens inre, rullstensåsar, hållar, isrännor. Ni kan också prata väder: bris, orkan, tromb, storm, tsunami.

DE ESTETISKA ÄMNA

I vår historia har vi gett de fyra elementen var sitt konstnärligt uttryck. Elden är poesin, vattnet musiken, vinden rörelsen (gör egna drakar, vindflöjel, vindspel, flaggor, egna vindsnurror) och jorden är skulptur och konst. Dela in klassen i fyra olika grupper och låt dem jobba med dessa konstformer för att sedan presentera för varandra.

LIVSKUNSKAP

Gömt i historien kan man finna en del budskap som ni kan välja att lyfta till era barn och jobba vidare kring. Dessa frågeställningar kan vara abstrakta för åldersgruppen, men ständigt aktuella. Ni kan ha dessa trådar med er, att spinna kring vid tillfälle.

1. Karl och Fria symboliserar balans och jämvikt när de är enade tillsammans. Precis det som de ger till elementen vill vi ge till barnen. Vi vill precis som Fria att varje enskild individ ska blomma och vara det den är. Och att varje individ ska hitta sitt kreativa sätt att uttrycka sig och ta plats med det. Men vi vill också precis som Karl att varje individ ska lära sig att respektera andra och att alla har rätt till lika mycket plats och utrymme. Vi vill att barnen ska tro på sig själva och ta plats, men lära sig att leva i respekt med andra och också kunna ge plats.
2. En grundförutsättning för att elementen ska fungera är att de får vara det de är, och vara i sin fulla kraft. De är bra på helt olika saker, men behövs lika mycket allihop för att jorden ska fungera. Vi vill att barnen ska lära sig att olikheter berikar och att alla är lika mycket värda.
3. Fria symboliserar kontakten med sig själv, och sin kreativitet, medan Karl symboliserar tankar och det intellektuella. Båda behövs för att bilda en enhet, men i vår saga har Karl och det intellektuella tagit över. Lite som man kan uppleva att det blivit i vår värld. I och med detta har kontakten inåt försvagats. Därför är det viktigt att stärka denna igen. I sagoäventyret hjälper eleverna elementen att hitta tillbaka till sin fulla kraft. Vi vill att barnen ska bli medvetna om att vi alla har en speciell kraft som vi måste värna om.

Sageäventyret!

När ni jobbar med livskunskap är det fint att göra självstärkande övningar. De har man alltid med sig. När sådana övningar blir bra kan de skapa mycket trygghet i en grupp och stärka varje individ. Här kommer två förslag på övningar ni kan göra:

Solutvärdering

Alla i gruppen ritar en sol med solstrålar. I mitten av solen skriver varje elev sitt namn. Sedan skickas pappret runt i ringen. Varje elev skriver någonting uppmuntrande och snällt om den elev vars namn står inne i solen, tills dess att pappret kommer tillbaka till eleven igen. Allas papper kan cirkulera på samma gång, om ni som lärare ber eleverna att skicka pappret på given signal.

Pepp i ring

Alla står i ring, och en elev går ut ur rummet. De andra bestämmer någon positiv egenskap som är karaktäristisk för den här eleven, som "dig kan man alltid lita på" t.ex. När eleven kommer in får hon/han ställa sig i ringen och blunda medan alla i ringen runtomkring säger budskapet tre gånger. Byt sedan elev så att alla får sig en stärkande dusch.

HÅLLBAR UTVECKLING

Detta är ju inget skolämne, utan något som spänner över allt och annat. På sidan hållbar utveckling i skolan finns en mängd olika ingångar och pedagogiska metoder ni kan använda er av för att arbeta med tex. miljöfrågor och annat som rör vår utveckling på jorden.

www.hutiskolan.se/